

КИЇВСЬКИЙ СТОЛИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА

«ЛІТЕРАТУРА ЯК ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИЙ КОД СУСПІЛЬНИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ В УКРАЇНІ (КІН.ХІХ-ПОЧ.ХХІ СТ.)»

КАФЕДРА УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ,
КОМПАРАТИВІСТИКИ І ГРІНЧЕНКОЗНАВСТВА

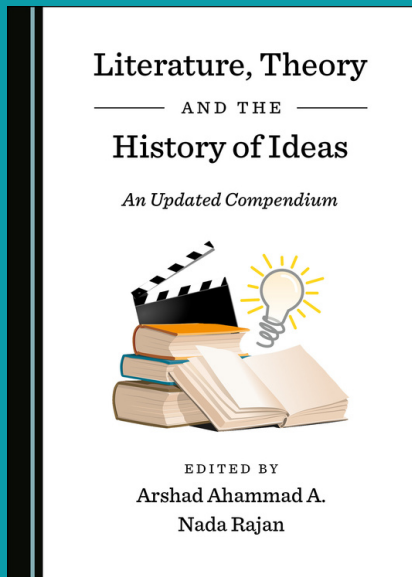
НАУКОВА ПРОБЛЕМА

УКРАЇНСЬКА ЛІТЕРАТУРА ЯК
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНА БІОГРАФІЯ
НАШОГО СУСПІЛЬСТВА,
ВІДПОВІДНА ЄВРОПЕЙСЬКОМУ
КОНТЕКСТУ

Як (і які) тексти сформували нас
як спільноту?

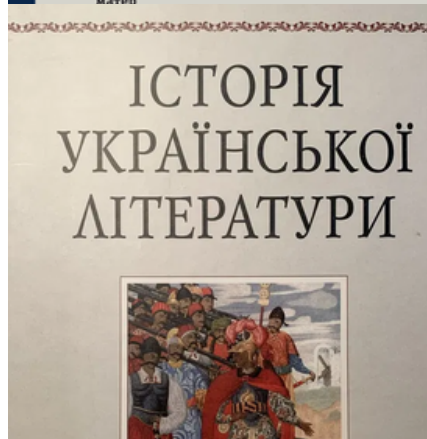
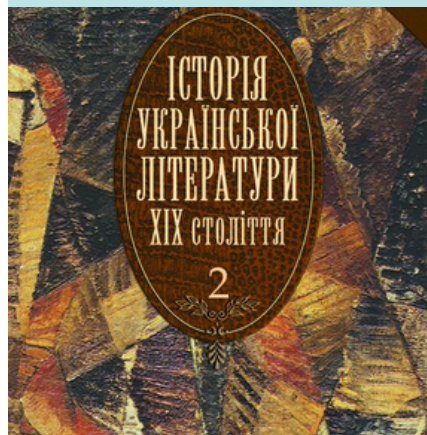
АКТУАЛЬНІСТЬ

ЯКІ ІДЕЇ СФОРМУВАЛИ
НАШЕ СУСПІЛЬСТВО?

Громадський запит на
інтелектуальну біографію
суспільства.

Літературознавча потреба
сформуванню новий
наратив історії української
літератури

НАРАТИВ ІУЛ

ТРАДИЦІЙНИЙ ЕТНОКУЛЬТУРНИЙ

- звуження проблематики;
- непередставленість окремих груп письменників, жанрів тощо;
- часткова відповідність суспільним запитам.

НОВИЙ ІНКЛЮЗИВНИЙ

- уникнути розривів,
- оновити уявлення про тематику і проблематику ІУЛ,
- залучити до історії нові імена і тексти,
- повніше відповідати запитам українського суспільства та сучасному рівню розвитку літературознавства.

М Е Т А

ПРЕДСТАВИТИ УКРАЇНСЬКУ
ЛІТЕРАТУРУ ОКРЕСЛЕНОГО
ПЕРІОДУ ЯК ДИНАМІЧНУ СИСТЕМУ,
ЩО НЕ ЛИШЕ ВІДОБРАЖАЛА
СУСПІЛЬНО-ПОЛІТИЧНІ
ТРАНСФОРМАЦІЇ, АЛЕ Й АКТИВНО
ВПЛИВАЛА НА НИХ; СФОРМУВАТИ
НАРАТИВ ІСТОРІЇ НАШОЇ
ЛІТЕРАТУРИ ЯК ІСТОРІЇ
«КУЛЬТУРНОЇ РОБОТИ» ТЕКСТІВ

...І ЗАВДАННЯ

- оцінити художні та нефікційні твори кін. XIX- поч. XXI ст., а також творчі практики їх авторів з точки зору залученості в просування ідей;
- проаналізувати репрезентацію суспільних змін у вибраних творах, їх цілі і цінності в історичному європейському контексті;
- **розкрити особливості «літературного коду» суспільних трансформацій, виявивши характерні образи, символи, міфологеми та наративи, використані авторами для осмислення соціальних змін;**
- сформувати літературний канон текстів, що визначили нашу сучасність та наратив історії ул.

ОБ'ЄКТ ДОСЛІДЖЕННЯ

тематично
локалізований
літературний
матеріал українських
авторів кінця ХІХ –
початку ХХІ ст. в
європейському
контексті.

ПРЕДМЕТ ДОСЛІДЖЕННЯ

вербальне втілення ідей:

- модернізації,
- традиціоналізму,
- демократії,
- націоналізму,
- соціалізму,
- лібералізму,
- фемінізму,
- екологізму тощо

в художньому та
нефікційному тексті,
а також прояви впливу цих
ідей на суспільство.

PROJECT#1

НОВИЙ ІСТОРИЗМ

РАМКОВА МЕТОДОЛОГІЯ

МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ

⋮

- БІОГРАФІЧНИЙ;
- СТРУКТУРНО-СЕМІОТИЧНИЙ;

⋮

- ПОРІВНЯЛЬНО-ІСТОРИЧНИЙ;
- КОМПАРАТИВНИЙ;

⋮

- ПОСТКОЛОНІАЛЬНА КРИТИКА;
- ФЕМІНІСТИЧНА КРИТИКА.

ДЛЯ ВИРІШЕННЯ ОКРЕМИХ ЗАВДАНЬ

ОЧІКУВАНІ ТЕОРЕТИЧНІ РЕЗУЛЬТАТИ:

- 1) поглиблення розуміння закономірностей взаємозв'язку літератури та суспільства ;
- 2) новий підхід до формування літературного канону, ефективний для комплексного вивчення суспільно-культурних процесів (зокрема, і в навчальних закладах);

ОЧІКУВАНІ ТЕОРЕТИЧНІ РЕЗУЛЬТАТИ:

3) нові наративи для біографій письменників та історії української літератури;

4) окреслення культурної поетики української літератури цього періоду.

**ОНОВЛЕННЯ ЗМІСТУ КУРСУ
«ІУЛ» (БАКАЛАВРАТ);
СТВОРЕННЯ ВИБІРКОВОГО
КУРСУ «УКРАЇНЬКА
ЛІТЕРАТУРА: МИСТЕЦЬКА
ІСТОРІЯ ІДЕЙ» (МАГІСТАРТУРА);**

**МОНОГРАФІЯ «ІСТОРІЯ
УКРАЇНЬКОЇ
ЛІТЕРАТУРИ ЯК ІСТОРІЯ
ІДЕЙ»**

**ПІДГОТОВКА
ІНДИВІДУАЛЬНИХ
МОНОГРАФІЙ, УЧАСТЬ У
КОЛЕКТИВНИХ;**

**АНТОЛОГІЯ НЕФІКЦІЙНИХ
ТЕКСТІВ УКРАЇНЬКИХ
ПИСЬМЕННИКІВ;**

НАУКОВО-ПРИКЛАДНІ РЕЗУЛЬТАТИ

**ВПРОВАДЖЕННЯ НОВОГО
НАРАТИВУ ІСТОРІЇ УКРАЇНЬКОЇ
ЛІТЕРАТУРИ КІНЦЯ ХІХ – ПОЧАТКУ
ХХІ СТОЛІТЬ**

**СТВОРЕННЯ ПОПУЛЯРНОГО
ВИДАННЯ БІОГРАФІЙ
УКРАЇНСЬКИХ ПИСЬМЕННИКІВ
ЯК ПРОМОУТЕРІВ ШИРОКОГО
КОЛА ІДЕЙ**

**ВИГОТОВЛЕННЯ І
ПРОВЕДЕННЯ СТЕНДОВОЇ
ВИСТАВКИ «ТЕКСТИ, ЯКІ
СТВОРИЛИ УКРАЇНЦІ.
ТЕКСТИ, ЯКІ СТВОРИЛИ
УКРАЇНЦІВ»;**

**ВИДАННЯ ТВОРІВ
УКРАЇНСЬКИХ
ПИСЬМЕННИКІВ;**

**СТВОРЕННЯ ЛЕКТОРІЮ
ДЛЯ ВЧИТЕЛІВ.**

НАУКОВО-ПРИКЛАДНІ РЕЗУЛЬТАТИ

**ВПРОВАДЖЕННЯ НОВОГО
НАРАТИВУ ІСТОРІЇ УКРАЇНСЬКОЇ
ЛІТЕРАТУРИ КІНЦЯ ХІХ – ПОЧАТКУ
ХХІ СТОЛІТЬ**

ПЛАН РЕАЛІЗАЦІЇ

КЕЙС-СТАДІ

**ПЕРЕЛІК
«ОСНОВОПОЛОЖ-
НИХ ТЕКСТІВ»**

2025-2027

**ФОРМУВАННЯ
НАРАТИВУ**

**НАРАТИВ ІУЛ ЯК
ІСТОРІЇ ІДЕЙ**

2027-2029

**РОЗПОВСЮДЖЕННЯ
РЕЗУЛЬТАТІВ**

**ПОПУЛЯРИЗАЦІЯ
НОВОГО
НАРАТИВУ**

2029-2030

ВИКОНАВЦІ:

- Блохіна Н.О., старший викладач кафедри
- Бондарева О.Є., д.ф.н., головний науковий співробітник кафедри, професор
- Брацкі А., доктор габілітований, професор кафедри
- Бровко О.О., д.ф.н., завідувач кафедри, професор
- Віннікова Н.М., д.ф.н., професор кафедри, професор
- Вірченко Т.І., д.ф.н., професор кафедри, професор
- Євтушенко С.О., к.ф.н., доцент кафедри
- Жигун С.В., д.ф.н., професор кафедри, доцент
- Козлов Р.А., д.ф.н., провідний науковий співробітник кафедри, професор
- Руснак І.Є., д.ф.н., декан факультету, професор кафедри, професор
- Саврасова-В'юн Т.О., к.психол.н., доцент кафедри, доцент
- Юлдашева Л.П., к.ф.н., доцент кафедри

ДЯКУЮ
ЗА УВАГУ

КАФЕДРА УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ,
КОМПАРАТИВІСТИКИ І ГРІНЧЕНКОЗНАВСТВА